

*California's Protection & Advocacy System
Toll-Free (800) 776-5746*

Foob Tseemhvw Raws li Kalifonias txoj Kevcai Tort Claims Act

August 2001, Pub #5229.01

1. Kev Cev Kus

Nyob hauv Kalifonias, uantej koj yuav foob tau ib lub koomhaum pab pejxeem sawvdaws (xwsli tseemhvw xeev, tseemhvw nroog lossis tseemhvw hauv cheebtsam) lossis ib tus tibneeg uas ua haujlwm hauv tseemhvw uas yog foob yuav nyiaj, koj yuavtsum tau xub ua ntaub ntawv teev txog tej ntawd thiab muab xa mus rau lawv kom raws li tej uas hais hauv Kalifonias txoj Kevcai Tort Claims Act. Tseemhvw Kalifonias (Gov't) Code sections 810-996.6. Tsuas tshwj qee zaum nkaus xwb, koj yuav foob ib lub koomhaum tseemhvw yuav nyiaj tsis tau tshwj hais tias koj twb xub ua ntaub ntawv teev txog tej ntawd tsis pub dhau rau-lub hlis suav txij thaum uas muaj tej yam xwmtxheej uas koj tsis txaus siab ntawd los. Yog li, txawm yog koj tau raug mob vim ib lub koomhaum tseemhvw tau ua raug koj thiab koj txawm tsis tau xav hais tias koj yuav foob lawv los xij, koj tsimnyog yuav tau ua tej ntaub ntawv uas teev txog tej yam ntawd thiab muab xa mus rau lawv sub koj thiaj li yuav tau cai thiab yog tias lwm hnuv koj yuav foob lawv koj thiaj li yuav foob tau.

Kalifonias txoj Tort Claims Act teev cov kev uas koj yuavtsum tau ua thaum uas koj yuav foob ib lub koomhaum tseemhvw yuav nyiaj. Tsab ntawv no qhia txog cov uas tseemceeb tshaj plaws hauv tsab Kevcai no. Tsab ntawv no yog hais raws li cov kevcai uas laug tseem siv thaum lub sijhawm uas sau tsab ntawv no, uas luag, muaj cuabkav yuav muab hloov tau. Tsis tas li ntawd, nws nyob ntawm yam uas koj foob, tej zaum koj yuav tau ua dua lwm yam thiab ua raws li lwm lub sijhawm uas nws hais. Peb nquahu kom koj nrog ib tus kws lijchoj uas nws yeej tau kawm thiab paub zoo txog cov kevcai uas hais txog tej yam ntawd (xwsli, kev raug mob lossis kev khomob

yuam kev) thiab nug ntxiv txog qhov uas koj xav foob thiab lub sijhawm uas koj yuav tau ua ntaub ntawv.

2. Thaum twg koj yuav tau foob

Qhov uas koj yuav txiavtxim siab los foob ib lub koomhaum tseemhvw mas yog vim ntau yam. Tej zaum mas yuav yog ib lub koomhaum tseemhvw tau yuam koj cov cai lawm, lossis lawv yog cov uas tau ua rau ib tus uas txeeb koj tuag, ua rau koj raug mob, lossis ua rau tej khoom uas koj muaj puam-tsuaj. Yog tias ib lub koomhaum tseemhvw tau ua rau koj raug mob, qhov uas raug mob no yog hu ua “tort.” Tus tibneeg uas ua ntawv foob lossis “tort claim,” uas niaj zaus yog tus uas raug mob yog hu ua tus “neeg foob” (claimant). Feem ntau, koj, tus uas yog tus neeg foob, yuavtsum tau ua in tsab ntaub ntawv mus foob yog tias koj xav foob ib lub koomhaum tseemhvw yuav nyiaj lossis kom luag “them nyiaj rau koj.” Gov’t Code sections 905, 905.2.

3. Leejtwg thiaj foob tau

Koj foob tau ib lub koomhaum tseemhvw ntawm koj tuskheej lossis sawvcev ib tus tibneeg uas raug mob mus foob lawv. Gov’t Code sections 910, 910.2. Ib txoj kev “raug mob” suav tej yam uas tsis yog raug mob rau lub cev nkaus xwb, tabsis tej khoom uas yus muaj (yus cov khoom) raug piamsij thiab luag tau ua yuam yus cov cai.

4. Yuav foob licas

Koj muaj cuabkav foob tau ib lub koomhaum tseemhvw hauv lub nroog lossis hauv lub cheebtsam lossis ib tus neeg uas ua haujlwm hauv lub koomhaum tseemhvw ncaj qha rau lub koomhaum ntawd lub rooj tsavxwm lossis lawv tus neeg teev ntawv. Koj nqa tau daim ntawv foob ntawd mus rau lawv lossis muab xa mus rau lawv. Gov’t Code section 915(a).

Koj muaj cuabkav foob tau lub xeev lossis ib lub koomhaum tseemhvw hauv lub xeev lossis ib tus neeg uas ua haujlwm hauv lub koomhaum tseemhvw xeev ncaj qha rau lub State Board of Control (SBC), uas yog nqa tsab ntawv foob mus rau ib lub chaw ua haujlwm SBC hauv koj lub cheebtsam lossis xa tsab ntawv foob mus rau lub chaw ua hajulwm loj. Gov’t Code section 915(b). SBC lub chaw ua haujlwm loj hauv Sacramento yog:

State Board of Control Government Claims Branch
P.O. Box 3035
Sacramento, CA 95812-3035.
(916) 323-3564 (Hais lus)
(916) 323-5768 (Xa Ntawv)

Koj thov tau ib daim ntawv foob los ntawm kev hu mus rau SBC tus xovtooj huv- dawb 1-800-955-0045, lossis koj mus rho tau daim ntawv foob hauv SBC li web site ntawm www.boc.cahwnet.gov/GovClms.htm.

Yog tias koj nqa daim ntawv foob ntawd mus rau lawv, hnuv uas lawv suav hais tias koj pib ua ntaub ntawv lossis foob yog hnuv uas koj nqa daim ntawv mus rau lawv. Yog tias koj muab daim ntawv xa mus rau lawv, hnuv uas lawv suav hais tias koj pib ua ntaub ntawv lossis foob yog hnuv uas koj xa daim ntawv ntawd mus rau lawv – tsis yog hnuv uas lub koomhaum ntawd tau txais koj tsab ntawv.

Yog tias koj txiavtxim siab xa koj cov ntaub ntawv lossis ntawv foob mus, peb nquahu tias koj muab xa ua certified mail uas muaj receipt qhia tias lawv tau txais lawm. Qee lub koomhaum tseemhvw lawv muaj lawv ib cov ntawv foob. Tej zaum koj yuav tau hu rau lawv mus muab daim ntawv (form) ntawd. Txawm li ntawd los, tsuav yog koj teev txhua yam uas nws hais xwb (saib hauvqab no), ces koj tsis thas siv lub koomhaum ntawd daim ntawv foob los tau.

5. Vob yuavtsum tau teev hauv daim ntawv foob

Raws li section 910 hauv Government Code, ib tsab ntawv foob ib lub koomhaum tseemhvw yuavtsum teev kom muaj cov hauvqab no:

- A. Koj lub npe (tus neeg foob lub npe) thiab koj lub chaw nyob;
- B. Lub chaw nyob uas koj xav kom lawv xa ntawv rov tuaj rau koj;
- C. Hnuv, qhov chaw, thiab tej uas muaj tshwmsim es thiaj li ua rau koj tau foob (uas yog, piav txog tej uas tau tshwmsim thiab qhov uas ua rau koj tau raug mob);
- D. Piav txog qhov uas koj tau raug mob, muaj khoom piamsij lossis poob;

- E. Lub (cov) npe ntawm tus (cov) tibneeg uas ua haujlwm hauv lub koomhaum tseemhvw uas ua rau koj tua raug mob, yog tias koj paub;
- F. Yog tias tus nqi uas koj foob tsawg tshaj li \$10,000, teev tus nqi uas koj foob (uas yog suav tej kev raug mob lossis piamsij rau yav tomntej tibs) thiab qhov uas qhia tias koj laij cov nyiaj no licas; thiab
- G. Yog tias tus nqi raug tshaj li \$10,000, koj tsis tas yuav tau teev tus nqi ntawd rau hauv daim ntawv foob li. Txawm li ntawd los, koj yuavtsum tau qhia rau hauv hais tias qhov uas koj foob lawv ntawd yog “foob los kho koj nkaus xwb” (limited civil case). Gov’t Code section 910(f) thiab California Civil Code of Procedure sections 85, 86.

Qhov uas koj foob no yuav yog “foob los kho nkaus xwb” thiab tsis yog mas nyob ntawm qhov nyiaj kho uas koj foob ntawd saib ntau npaum licas thiab lwm yam uas koj xav kom lub koomhaum tseemhvw ntawd hloov thiab kho xwb. Feem ntau, laug yuav suav hais tias nws yog ib txoj kev foob los kho nkaus xwb yog qhov nyiaj uas koj foob ntawm tsawg tshaj li \$25,000 (uas tsis suav cov nqi them kws lijchoj thiab lwm yam nqi) thiab koj tsis tau foob kom ua li ib yam hauvqab no:

1. Kom hloov ib yam (uas yog, lub rooj txiavtxim yuam kom ua tomqab uas mus sib hais tas uas yog samhwm lossis txwv tsis pub lub koomhaum tseemhvw ua tej yam uas ua rau tus neeg no raug mob ntxiv lawm);
2. Foob yuav av lossis vaj tsev;
3. Foob kom ua raws li txoj Family Code; lossis
4. Foob kom ua ntauv ntawv ua povthawj (declaratory relief) (thov kom lub rooj txiavtxim ua ib tsab ntawv ua povthawj txog cov cai thiab qhov uas leejtwg tau ua txhaum rau leejtwg yam tsis tau txiavtxim dabtsi rau), tshwj yog ua raws li Code of Civil Procedure section 86.

Code of Civil Procedure section 580.

6. Lub sijhawm

Kalifonias txoj Tort Claims Act teev muaj ib lub sijhawm uas koj yuavtsum tau ua raws li thaum koj xav foob ib lub koomhaum tseemhwv. Koj yuavtsum tau foob lawv vim koj raug mob (uas yog, raug tuag, raug mob rau lub cev, lossis ua rau tej khoom uas yus muaj puam-tsuaj) tsis pub dhau rau lub hlis suav txij hnuv uas raug mob ntawd mus. Gov't Code section 911.2.

Yog koj tsis paub tias yog vim licas yuav foob thaum lub sijhawm uas raug mob (xwsli, hauv qee txoj kev khomob yuam kev), qhov rau lub hlis pib thaum lub sijhawm uas koj paub txog, lossis tsimnyog paub txog tias yog vim licas yuav tau foob. Mus xyuas, tus qauv xwsli, Whitfield v. Roth (1974) 10 C.3d 874, 112 Cal Rptr 540.

7. Cov kev foob uas lig

Muaj qee zaum ib tus neeg foob tos ntev tshaj li rau lub hlis mam li foob lawv vim nws raug mob. Txoj kevcai saib ob hom kev foob sib txawv: txoj kev foob uas foob tau lig thiab txoj kev foob uas foob lig, tabsis muaj ib daim “ntawv thov foob lig” nrog.

Yog tias koj tsis foob lawv vim qhov uas koj tau raug mob dhau rau lub hlis suav txij hnuv uas koj tau raug mob, tej zaum koj yuav tsis muaj cai foob lawv ntxiv lawm tshwj tias koj twb tau sau ntawv mus rau lub koomhaum tseemhwv ntawd thiab “tau thov” kev tsocai rau kev foob lig lawm. Gov't Code section 911.4(a). Hauv koj tsab ntawv, koj yuavtsum tau teev qhov uas hais tias yog vim licas koj tsis foob nruab nrab hauv lub sijhawm rau lub hlis suasv txij hnuv uas koj raug mob ntawd mus, thiab koj yuavtsum tau ua ib daim ntawv foob nrog. Gov't Code section 911.4(b). Nws muaj plaub yam uas ua rau koj foob lig tau:

1. Ua yuam kev, tsis txhob txwm, muaj tej yam ceev lossis tsimnyog;
2. Tseem yog menyuam yaus (tus neeg foob tseem yog ib tus menyuam yaus hauv rau lub hlis uas hais ntawd);
3. Tsis muaj peevxwm vim lub cev lossis lub hlwb khiav tsis zoo; thiab
4. Tus neeg foob tuag.

(Mus xyuas Gov't Code section 911.6(b))

Koj yuavtsum tau sau ntawv mus rau lub koomhaum pab pejxeem sawvdaws ntawd raws li lub sijhawm uas tsimnyog tabsis tsis pub dhau ib lub xyoos suav txij hnuv uas koj tau raug mob mus thov kev foob lig. Gov't Code section 911.4(b).

Lub sijhawm “uas tsimnyog” ncuav ntev yog saib raws ib zaug xam ib zaug xwb, thiab muaj qee zaum txawm yuav lig mentsis xwb los yuav suav tau tias tsis tsimnyog. Yog li koj tsimnyog yuav tau sau ntawv mus thov kev foob lig sai li uas sai tau.

8. Thaum koj foob mus lawm yuav muaj dabtsi

Thaum koj foob mus lawm, lub rooj tsavxwm¹ yuavtsum tau teb rov tuaj rau koj (xwsli txais yuav lossis tawmtsam txoj kev foob ntawd tsis hais tagnrho lossis ib feem hauv xwb) tsis pub dhau 45 hnuv. Yog tias lub rooj tsavxwm tsis teb rov tuaj rau koj, nws yuav suav hais tias lawv tawmtsam koj txoj kev foob ntawd thaum txog hnuv 45. Gov't Code sections 912.6(a), 912.4(c).

9. Foob lub koomhaum tseemhvw ntawd yog tias lawv tawmtsam koj txoj kev foob

Lub rooj tsavxwm yuavtsum tau qhia tuaj rau koj txog qhov uas lawv txiavtxim siab txog koj txoj kev foob (lossis qhov uas suav hais tias lawv tawmtsam vim lawv tsis ua dabtsi li). Yog tias lub rooj tsavxwm tawmtsam koj txoj kev foob tsis hais tagnrho lossis ib feem hauv xwb, koj muaj rau lub hlis suav txij hnuv uas lawv xa tsab ntawv ntawd tuaj rau koj los foob lub koomhaum tseemhvw ntawd. Gov't Code sections 913, 945.6(a)(1).

Yog tias lub rooj tsavxwm tsis teb rov tuaj rau koj vim qhov lawv txiavtxim siab (lossis tis txiavtxim siab), qhov uas lawv ua ntawd yuav suav hais tias yog lawv tawmtsam koj txoj kev foob (li uas hais saumtoj no) thiab koj muaj

---

¹ Government Code section 900.2 hais tias lub “rooj tsavxwm” yog:

(a) Thaum hais txog ib lub koomhaum pab pejxeem hauv cheebtsam, nws yog hais txog lub rooj tsavxwm ntawm lub koomhaum pab pejxeem ntawd thiab

(b) Thaum hais txog lub Xeev, nws yog lub State Board of Control

txog li ob lub xyoos suav txij hnuv uas koj raug mob los foob lawv. Gov't Code section 945.6(a)(2).

Yog tias koj foob tsis tau lawv raws li lub sijhawm uas hais no vim koj raug kaw hauv tsev lojcuj lawm, koj yuavtsum tau ua ntawv foob lawv tsis pub dhau rau lub hlis suav txij hnuv uas koj tawm rov los (uas yog raug tso tawm). Gov't Code section 945.6(b).

Ib zaug ntxiv, li uas tau hais los saumtoj no, nws muaj lwm lub sijhawm thiab cov kev ua uas tej zaum koj yuavtsum tau ua hauv koj qhov teebmeem, yog li peb nquahu koj koj nrog ib tus kws lijchoj tham thiab nug nws ntxiv txog koj qhov teebmeem lossis koj zaj.

Disability Rights California is funded by a variety of sources, for a complete list of funders, go to <http://www.disabilityrightsca.org/Documents/ListofGrantsAndContracts.html>.